

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



3 kronor, 2 dal. Wallerii Logica, 1 dal. Sahlstedts Vocabularium, 28 ö. Werlds-Historien af Bernet, 16 ö. Bitterhets arbeten, 2 Lomer, 6 dal. Erlins anthropologia, 6 ö. Hrtabok, 9 ö. alt S:mt. Hfwen finnes i samma Boklåda årtilliga, under nu påstående Nilsdag, utkonna trykta små piecer, som mestadelen kosta 6 öre S:mt arket. Uppå näst instundande märknader i Uddewalla och Wennerborg blifwa förenämde, jämte mest alla de böcker hålna til salu, som på den i förledet är trykta förteckningen, rörande samma Boklåda, finnas.

På Lördag erhålla samtelige Pränumeranter hos Hr. Doctor. Beyer sina Exemplar af Utkastet til Typpiska Theologien, författat på Tyfska af Herr Rådet Michaelis, men förhwenstat af Kyrkoherden i Romeled, Hr. Magister S. Gadda. De som ej pränumererat, få mot en Blåt Exemplar på förenämnda ställe.

En hertig Inspector och Bothållare, färdig uti Italienska bothålleriet, åstundar tjenst antingen wid et Järn-werk, eller wid någre Gråse-ågendomar på landet, eller ock wid Silles-salterierna. Des namn är Petter Osterman: han åger goda bevis om sit upförande, samt at han förwaltat sådane bestälningar på årtilliga ställen. Widare underrättelse fås hos Bothållaren Herr Anders Andersson uti Masthugget.

Auctionen uti Herr Convoy-Commissariens Selles hus, på stora Hannekatan, som til den 20 Septem-ber war utlyst, efter afledne Capitainen uti Respective Swenska Ost-Indiska Compagniets tjenst, Hr. Joh. Kundsten, och då för förekomme hinder blef upstuten, kommer på samma ställe at för sig gå den 27 i samme eller innevarande månad, kl. 10 f. m. uppå årtilliga slags husgeråds-saker och meubler, samt brukade Postliner, m. m.

På Stockholms källare finnas friska ostron.

**

Göteborgska Secko-bladet.

Torsdagen, den 3 October, 1765.

Swar til Herr Professor Martin,
rörande Warbergs Apothek.

Högådle och Widberömde Herr Professor,
Gshuru jag uti min Stifts-Matrikel klandrat endast Apotheket i Warberg, utan at illa afmåla des ågare, mindre des slägt och wänner; ser jag likwål med förundran, at Herr Professorn har mest at göra med personer, hwilkas förmenta sel och lyren åga liten eller ingen förbindelse med Warbergs Apothek.

För Herr Professorn self hysar jag werkeligen större wördnad, än at jag welat wara honom til dro; wil ock så mycket mindre tillskynda honom; och des barn; någon mistning i deras förwäntade arf och ågendom; som jag twäret om försäkrat, at jag utan ringaste afund, stulle se Herr Professorns stora insigter och förtjenster med tunnor guld belönte, om så se kunde. Herr Apothekaren Schwinger har jag ej den åran at känna, har så mycket mindre kunnat hafwa nå-
R: göh

gon widrig tanke mot des person. Icke heller har jag märkt, at de, som klagat på hans Apothek, gjort det af personligt hat till ägaren, hwilket jag doch ser at Herr Professorn i hela sitt bref gissar. Mig äro dessa anledningar så obekanta, at Herr Professorns ärade bref i den delen förefom mig likare gåtor än werkeligheter. Bland personer ser jag och Herr Provincial-Medicus Doctor Montin nämnd. Han lærer wäl kunna swara för sig sjelf, huruwida han, antingen i fullgörande af sina ämbets-Syndigheter i Warberg, eller i klagomål på Apotheket, eller i tillbudnen handel med Herr Schwinger, (icke för sig sjelf, utan för et par bestedelige Apothekare-Gesäller) waret lyckelig, sansfärdig och uprigtig. Mig angår detta så mycket mindre, som jag där om ej förr än nu fått kundskap, och har för öfrigt hört Herr Doctor Montin där på orten mera berömmas än tadlas.

Andteligen kunde och icke min färe Fader, Prosten, Herr Magister Brag i Zwäcker, som sig icke det ringaste med min Matrifel besattat, undgå, at blifwa i denna wår twist indragen, i anseende til det mångåriga förtroende, som folket i bygden fattat til hans Medicinska frågd; et förtroende, som han gerna wille slippa, om han hade hjerta nog, at afwisa usle skullingar, hwilke alle så råd, och de fattige Medicamenter för intet. Så at jag har samnerligen icke samma fruktan, som Herr Professorn, näml. mistning i den framdeles mig tilfallande del af min Faders ägendom,

ägendom, om och, ifrån denne dag, ingen patient sökte Zwäcker. Detta oagtat, tror Herr Professorn, at han kunde betala mig igen, om han upräknade, jämte många min Faders wäl utslagne curer, äfwen de illa lyckade, och således yppade denne gamle Hedersmannens swaghets fel. Här frågar jag: Hwad för swaghets fel wil då Herr Professorn upräkna? Jag wet wäl, at min Far begår intet företräde framför andra syndiga, och af Gud benådade, männifjor. Men tänk! jag är så öfwerlygad om min hederlige Faders oflanderliga lefnad, at jag trotsar hwilken det är, at framdraga en last, som kunde wanhedra honom, antingen såsom Prest, eller medborgare, betraktad. Förlåt mig, min Herr Professor, at jag kom i liten hetta! Kanste Herr Professorn talar endast om Medicinska swaghets fel, efter de Theologiska höra under en annan skrift-stol. Wålan då, jag wil åter tala med kall blod, sedan jag först frågat med samma ord, som Herr Professorn: Hwar skulle wäl detta sluteligen stadna? Kan någon mänskelig läkare upwisas, som icke stundom fastnat för en mislyckad cur? Eller böra icke de Presimån berömmas, som wilja beswåra sig med de fattigas borande? Nefas därtill, så måtte man tillika ogilla Höga Öfwerhetens och Kongl. Collegii Medici systemål med Soker-Apotheks inrådingen; man måtte och ogilla Herr Archiatern och Riddaren Rosen von Rosensteins omsorg, at lära och bota barna-

harna - sjukdomar. Men så långt wet jag wäl, at Herr Professorn, såsom en af våre store, och älskade wälsänkande Medici, ej sträcker sin iswer.

Hwad nu Warbergs Apothek egentligen angår, så har jag icke grundat mit i Matrikeln sålunda på omdöme blott på hundrade, Fristeliga eller munteliga, lösa berättelser; wäl wetande, at et almänt omdöme kan också stundom vara felagtigt. Skulle jag agtat på lösa rykten, så kunde jag också berättat, huru jag hört, at Herr Professorn sjelf wid sin första visitation på Apotheket, innan han ännu war med Herr Schwinger allierad, war på wägen, at kasta ut på gatan en dryg del af Medicamenterna. Men at icke påstå detta ryktes sanfärdighet; så wil jag endast anföra Provincial-Medicorum til Kongl. Collegium Medicum inlemnade berättelser, rörande deras ämbetes förrättningar, tryckte i Stockholm 1761. Ut i denna bok lastas inget wårt Stads Apothek, utom Warbergs, hwilket så beskrifwes, på 8 sidan: Hwad Apotheket i Warberg widkommer, blef det besunnet, wid visitationen år 1759 den 11 October, ganska slätt; hwilket genom det öfwerfända Protocollet til Kongl. Collegium Medicum kan ses. Och har Provincial-Medicus funnet, at visitationerne oagtat, Apotheket är i samma tillstånd. Se här! kunde jag föragta almäntens röst, när den äfwen från så offentligt stälte, för hela Rikets ögon bekräftades? Hwi antastas

antastas jag då ensam, när jag intet sagt annat, än selskaps Kongl. Collegium Medicum?

Herr Professorn medgifwer sjelf, at han kan Warbergs Apothek i de mål, som angå mångden af de i wår Medicinal-Lära uprepade Medicamenter något indraget, m. m. (läs sidorna 312 följ. och 315 i Beckobladen.) Se här, tyckes mig, at Herr Professorn låter redan pruta af en hop, likwäl förefrefne, Medicamenter. Sant är, at den stora 1741 års Apothek-Lära förbinder allena större städers Apothek; men här gifwes en annan mindre catalog, uti hwilken Apothekarne i mindre städer ej få något egenmyndigt indraga och mindsta, mindre låta något vara af alder och wanskötsel förwanskad, förlegat, möglat, murket, rutet, maskätet, härsknat, eller på hwad sätt det wara må förskämt. (se Företalet til 1741 års Apothek-Lära.) Så förstår ännu äro jag ensaldeligen Kongl. Medicinal-Ördningarnas, af 1688, 13, 14, 21 och 28 § §. Skulle Warbergs Apothek wara, enligt desse, förswarligt; hwarföre har då Kongl. Collegium Medicum, på sätt som sagt är, så därom yrat?

At och äckfulliga andre städers Apothek taga en hop droguer från Warbergs, utmärker ej sällomligen detta seuares fullständighet. Lätom oss exempel-wis taga, at et Apothek borde bestå af 1000 Medicinalier. Låt en Köpman i en stapelstad förskrifwa där af et par hundrade sortter, dem

Han ser sig kunna til mindre förmögna, eller mindre wäl belägna Apothek med winst åter förbytra. Männe icke Apothekarne kunde förtro sig til denne Köpmannen, ehuru denne därtöföre ej hade et helt Apothek, utan kunde kanske helre heta siden- och lärsts-Handlare, än Apothekäre? Med så mycket större skäl må de då förtro sig til Herr Schwinger, såsom en både förmögen och redelig, som ock i drogue-handel förständig man, samt i en handlande stapelstad boende.

Åf detta mit swar, hoppas jag, Herr Professorn och andre läsare gunstigt intaga, at jag hållet mig endast wid Acta probata iui saken; utan at däri inmånga någon persons swaghets fel, hwaruti jag aldeles håller i ödmjukhet med Herr Professorns yrande, sid. 315, at des yppande sitter gagnar almånheten, icke eller särdeles hedrar författaren. Med största wördnad framleswer

Högådle Herr Doctorns och Professorns

Götheborg, d. 2 Octob.
1765.

ödmjukaste tjänare
Carl Johan Brag.

Korta Stadsnyheter.

Götheborgslla Wexel-priset.

Onsdagen, den 2 October.

London	- -	91 $\frac{1}{2}$ -	Dal. R.mt.
Amsterdam	- -	82 $\frac{1}{2}$ -	M.f R.mt.
Hamburg	- -	85 $\frac{1}{2}$ -	M.f R.mt.

Inkomne

Wid Swenska Ost-Indiska Compagniets Auction, som är nyligen öfwerständen, såldes skälpundet af de gröfse Theerna til 69 å 78 öre S.mt, och af de finare til 105 å 323 öre. Compagniets utsatta cours, eller mot Riksdalrar jämfade sedelwärde, war 80 Mark, och därjämte betingat, at 2 tredjedelar af försälningen borde med wexlar utlösas.

Inkomne äro Skepparne Thomas Brown ifr. London med varlast, Charles Kenney Sen. ifr. North med dito, Ralph Gibson ifr. Berwick med dito, Stephen Bell ifr. London med dito, Diedrich Eytman och Andreas König ifr. Bremen med dito.

Utgångne äro Skepparne Jacob Pieters de Bries, Wynand Kolofs och Obbe Eden til Amsterdam, Jan Janssen Ugen och Hylrich Onnes de Groot til Harlingen, Hare Johannes til Ostende och Dunferoven, Walter Nicol til Lissabon, alle med Ost-Indiskt gods, Gunnar Schale til Dublin, Tobias Köse, Petter Pettersen til Irland, Andrew Bell til Scotland, Thomas Ritchie til North, alle med järn och bräder, Johan Anders Rommel til Wedelhafswet med sill, tjära och beck, samt Gerrit Teekes Swarg til Hamburg, Wert Weerts til Bremen med sill.

Små Kyrko-tidningar.

Vice-Collega uti tredje classen wid Cathedral-Scholan härstädes, Herr Magnus Westberg, är nyligen förordnad til Catecheta wid Domkyrko-Församlingen; och kommer uti des ställe Adjuncten, Herr Olof Rhoden, at besfrida nämde Scholä-sysla.

Uti Domkyrko-Församlingen äro ifrån den 25 Sept. til den 1 Octob. födde 2 gosse- och 5 flickbarn, af hwilka 1 war oäkt: Wigde Bryggaren Herr Anders Carlund och Jungfru Christina Blombect: Döde Jungfru Cornelia Jansson, 77 år, af älderdom; Stråddaren Mäster Petter Carlström, 56 år, af tårande sjukdom; Drängen Anders Gottfriedsson, 24 år, af feber; samt 1 barn, af trösten.

3

I Kronhus-Församlingen födde 6 barn: Wigde Haudblangären Anders Norström och Enkan Helena Erberg; Soldaten Hans Holmström och des Fäst-qvinna Christina Wahlberg: Döde 2 barn, af mag-sjuka och slag.

Rundgörelser.

Fortifications-Casseuren, Herr Margraff, gifwer sine så Pränumeranter wid handen, at förlaget til Konsten at glädjas, såsom alt för litet, återfås på Kungliga Boktryckeriet och Rådhus-Källaren. Hert öfverfättaren behåller däremot Konsten för sig self, och gör däruti ganska rätt.

På Post-Contoïret i Kongels är förmodeligen af orätt ägare uttaget, och förkommet et bref til Diagnus Hasselroth, om 2 löds wigt, under N:o 7. nrån Stockholm, hwaruti lägo 2 stycken Banco-Sedlar, en af N:o 47226, insatt af Stierngranat d. 6 Dec. 1764, stor 600 Daler S:mt; den andra af N:o 14589, insatt af J. G. Allard d. 4 Maji 1765, af li-ta stor summa som den förre: skulle desse sedlar ännu vara löpande, så täckes innebärfaren däraf, för rättwisans skull, och emot hederlig belöning, om så äffundas; sådant wid Post-Contoïret i Kongels til kända gifwa, på det därigenom må kunna utronas förste ut-gifwaren däraf; imedertid äro desse sedlar wid N. Ständers Banco behörigen noterade.

Til tjenst hos något hederligt herstap i staden eller på Landsbygden, at blifwa antingen kammar-Jung-fren eller Hushållerska, anmäler sig härigenom en stic-kelig och wälfrågad Person, som med hederfulla be-wis om sin ärbara wärdel och goda hushålls ärfar-tenhet är försedd af förnämna herstaper, gifne til den-na Ängrens säkra befordran och antagande: mera kundskap härom lemnat Frestnerna Bröms, boende på Wallgaråm.

Götheborgska Seco-bladet.

Torsdagen, den 10 October, 1765.

Tänkar om Yppighet och Öfwerfidd',
lämpade til närwarande tider, och
trycke i Maji Mån. 1765, hos Di-
rect. Hr. Lars Salvins i Stockholm.

Är öfwerkriften på en grundelig afhandling, ut-gifwen i Critiska tider, och författad med synnerlig styrka, granskning och omhugsan. Man måste tilstå, at Auctoren, som ligger djupt uti Historien, känner tillika människliga hjertats hem-ligheter, och breder därigenom större ljus öfwer et så mörkt ämne, än man träffat i wåra wänli-ga, och redan til stor mängd utkomne, små Po-liciska skrifter. Då sådan kunskap tillika ledsa-gas med smak och förnuftig urföklning, är innet under, at Författaren ej mindre gagnar, än för-nöjer, och således omne ser t punctum. Man ser nu ögonstentligen, huru både slutfonst och Me-taphysik äro häcande, då de lämpas på detta wis til lefwernet, och ej stadna inom grellfängeri. Men jag gör för länge omsöep, innan jag kommer til saken.

SS

Wib